

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Februar 2023

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

fravær på erhvervs- uddannelserne

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 21/2021 om fravær på erhvervsuddannelserne**

9. februar 2023

RN 1402/23

Børne- og undervisningsministerens redegørelse af 30. januar 2023

1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som børne- og undervisningsministeren har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om Børne- og Undervisningsministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning.

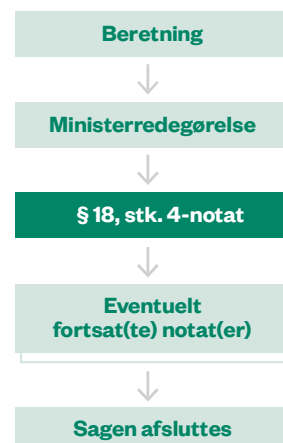
Konklusion

Børne- og undervisningsministeren har taget beretningens konklusioner og Statsrevisorernes bemærkninger til efterretning og finder beretningens overordnede fokusområde helt relevant. Ifølge ministeren vil opfølgningen på beretningen medføre et fornyet fokus på fravær og frafald på erhvervsuddannelserne og en styrket bevillings- og forvaltningspraksis.

Rigsrevisionen konstaterer, at Børne- og Undervisningsministeriet vil arbejde på at nedbringe frafaldet på erhvervsuddannelserne, og at et middel hertil er at følge op på de enkelte elevers fravær. Endvidere konstaterer Rigsrevisionen, at fravær siden etableringen af valide fraværdata fremadrettet vil indgå i ministeriets risikobaserede tilsyn. Endelig konstaterer Rigsrevisionen, at ministeriet som opfølgning på beretningen har holdt et webinar for udbyderne af erhvervsuddannelser om de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler i relation til fravær.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Børne- og Undervisningsministeriets opfølgning på implementeringen af ”Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar” fra 2020, der har til formål at nedbringe frafaldet
- hvorvidt Børne- og Undervisningsministeriet får inddraget fraværdata i sit risikobaserede tilsyn med fravær
- hvorvidt skolernes opfølgning på elever med højt fravær kommer til at indgå som en del af tilsynsdialogen mellem Børne- og Undervisningsministeriet og de skoler, der udtrækkes i ministeriets risikobaserede tilsyn med fravær.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i september 2022 en beretning om fravær på erhvervsuddannelser. Beretningen handlede om, hvorvidt Børne- og Undervisningsministeriet havde sikret, at der er udvist skyldige økonomiske hensyn i forbindelse med håndteringen af elevers fravær på erhvervsuddannelserne.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det meget alvorligt og særdeles problematisk, at 47 % af de elever, der startede på en erhvervsuddannelse i perioden 2015-2020, ikke gennemførte deres uddannelse. Selv om disse elever ikke gennemførte deres erhvervsuddannelse, udløste de stadig ca. 13 mia. kr. i taxametertilskud i perioden.

Statsrevisorerne fandt det desuden utilfredsstillende, at Børne- og Undervisningsministeriet ikke havde forvaltet sparsommeligt i forhold til håndteringen af ulovligt fravær blandt eleverne på erhvervsuddannelserne. Ministeriet havde indtil 2022 ikke ført et tilstrækkeligt tilsyn med fraværets omfang og sammenhængen mellem fravær og frafald. Dette til trods for, at der med den politiske aftale fra 2018 blev indført krav om, at skolerne fra 2020 skulle indrapportere fravær til Børne- og Undervisningsministeriet.

Det fremgik også af beretningen, at Technical Education College, ErhvervsUddannelsesCenter Syd og Zealand Business College ikke havde fulgt helt tilfredsstillende op på elevernes fravær. Endvidere fremgik det af beretningen, at forvaltningslovens bestemmelser ikke tydeligt sås at være overholdt i de afgørelser, som skolerne havde truffet om udelukkelse af elever fra fortsat undervisning.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

Sparsommelig forvaltning af bevillingen til erhvervsuddannelserne i forhold til fravær

6. Statsrevisorerne fandt det som nævnt meget alvorligt og særdeles problematisk, at 47 % af de elever, der startede på en erhvervsuddannelse i perioden 2015-2020, ikke gennemførte deres uddannelse. Knap halvdelen af eleverne på erhvervsuddannelserne falder således fra, og frafaldet er stort set ikke nedbragt siden 2011. Statsrevisorerne hæftede sig særligt ved, at Børne- og Undervisningsministeriet og skolerne har haft fokus på at fastholde eleverne og mindre fokus på højt fravær, som især er en udfordring på grundforløbene.

7. Børne- og undervisningsministeren oplyser, at Børne- og Undervisningsministeriet i bl.a. høringsvar til beretningsudkastet har gjort opmærksom på en lang række udfordringer med grundlaget for beretningens konklusioner. Rigsrevisionen bemærker her til, at uenighederne mellem Rigsrevisionen og ministeriet er afspejlet i beretningen.

Børne- og undervisningsministeren anerkender udfordringen med stort frafald på erhvervsuddannelserne. Som et middel til at mindske frafaldet er det ifølge ministeren væsentligt, at der følges op på de enkelte elevers fravær [red. ved hjælp af de valide fraværdata, som Børne- og Undervisningsministeriet nu har til rådighed]. Et øget fokus på fravær skal dog have til formål, at eleverne gennemfører deres uddannelse eller hjælpes videre til en anden uddannelse. Et fokus på fravær skal således ifølge ministeren ikke føre til, at flere elever udmeldes fra deres uddannelse for at kunne reducere statens udgifter. Ministeren oplyser, at ministeriet løbende vil følge op på implementeringen af "Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar" fra 2020, der har som erklæret formål at nedbringe frafaldet.

8. Rigsrevisionen konstaterer, at Børne- og Undervisningsministeriet vil arbejde på at nedbringe frafaldet på erhvervsuddannelserne, og at et middel hertil er at følge op på de enkelte elevers fravær. Endvidere konstaterer Rigsrevisionen, at ministeriet løbende vil følge op på implementeringen af "Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar" fra 2020, der har til formål at nedbringe frafaldet på erhvervsuddannelserne. Rigsrevisionen vil følge ministeriets opfølgning på implementeringen af treparts-aftalen.

Børne- og Undervisningsministeriets tilsyn med fravær

9. Statsrevisorerne bemærkede, at Børne- og Undervisningsministeriet indtil 2022 ikke havde ført et tilstrækkeligt tilsyn med fraværets omfang og sammenhængen mellem fravær og frafald. Dette til trods for, at der med den politiske aftale fra 2018 [red. "Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden"] blev indført krav om, at skolerne fra 2020 skulle indrapportere fravær til Børne- og Undervisningsministeriet.

10. Børne- og undervisningsministeren oplyser, at fravær siden etableringen af valide fraværdata fremadrettet vil indgå som et element i Børne- og Undervisningsministeriets risikobaserede kvalitetstilsyn.

11. Rigsrevisionen konstaterer, at fravær siden etableringen af valide fraværdata fremadrettet vil indgå i Børne- og Undervisningsministeriets risikobaserede kvalitetstilsyn. Rigsrevisionen vil følge, om ministeriet får inddraget fraværdata i sit risikobaserede tilsyn med fravær.

Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar fra 2020

Trepartsaftalen har bl.a. til formål at sikre, at flere elever får en læreplads allerede på uddannelsens grundforløb, så flere elever kan forvente at gennemføre deres uddannelse uden afbrud.

Risikobaseret kvalitetstilsyn

Børne- og Undervisningsministeriets risikobaserede tilsyn er karakteriseret ved en indikatorbaseret screening, der årligt (eller efter en anden kadence) monitorerer de enkelte uddannelses- og institutionsområders faglige kvalitet, administrative kvalitet og økonomiske resultater.

Technical Education Colleges, ErhvervsuddannelsesCenter Syds og Zealand Business Colleges opfølgning på elevernes fravær

12. Statsrevisorerne hæftede sig særligt ved, at Technical Education College, ErhvervsUddannelsesCenter Syd og Zealand Business College ikke har arbejdet med vejledninger for håndtering af fravær og opfølgning på elever med højt fravær. Statsrevisorerne hæftede sig også ved, at både det samlede fravær og det ulovlige fravær er højt på de 3 skolars grundforløb. Således har hver anden til hver fjerde elev på grundforløbene mere end 10 % ulovligt fravær. Skolerne har kun advaret 65-82 % af eleverne med højt fravær om eventuelle konsekvenser af det høje fravær, selv om fraværet har oversteget 20 %.

Endelig hæftede Statsrevisorerne sig ved, at Rigsrevisionen i beretningen konstaterede, at forvaltningslovens bestemmelser ikke tydeligt ses at være overholdt i de afgørelser om udelukkelse af elever fra fortsat undervisning, som de 3 skoler havde truffet.

13. Børne- og undervisningsministeren oplyser, at Børne- og Undervisningsministeriet som opfølgning på beretningen har holdt et webinar for udbyderne af erhvervsuddannelser om de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler i relation til fravær. Ministeriet har forud for og efter webinarret udsendt forskelligt materiale om de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler, herunder om udbydernes pligter ved afgørelser om udelukkelse af elever fra fortsat undervisning. Materialet har til hensigt at styrke udbydernes beredskab i forhold til håndtering af fraværssager, der eventuelt resulterer i udelukkelse.

Tilsynsdialog

I det konkrete tilsynsforløb skal ministeriets dialog med den enkelte institution – uanset tilsynstype – bidrage til, at institutionens væsentligste udfordringer identificeres. Institutionen kan blive bedt om at bidrage med en redegørelse, der udfolder udfordringerne og beskriver de indsatser, der er iværksat for at imødekomme udfordringerne.

14. Rigsrevisionen finder det positivt, at Børne- og Undervisningsministeriet som opfølgning på beretningen har holdt et webinar for udbyderne af erhvervsuddannelser om de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler i relation til fravær. Rigsrevisionen konstaterer, at ministeriet ikke igangsætter initiativer, der direkte adresserer de 3 skolars opfølgning på elever med højt fravær. Det er dog Rigsrevisionens vurdering, at ministeriets årlige risikobaserede tilsyn med fravær vil skabe øget opmærksomhed om fravær på de enkelte erhvervsskoler. Desuden forventer Rigsrevisionen, at ministeriets tilsyn med fravær også adresserer skolernes opfølgning i forhold til elever med højt fravær. Rigsrevisionen går i den forbindelse ud fra, at skolernes opfølgning på elever med højt fravær vil indgå som en del af tilsynsdialogen mellem ministeriet og de skoler, der udtrækkes i tilsynet. Rigsrevisionen vil følge, om skolernes opfølgning på elever med højt fravær kommer til at indgå som en del af tilsynsdialogen mellem ministeriet og de skoler, der udtrækkes i tilsynet.

Bo Brabrand
sætterisrevisor

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse (r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Fravær på erhvervsuddannelserne (nr. 21/2021) 14-11-2022 Ministerredegørelse: Børne- og undervisningsministeren: 30-01-2023	Finansudvalget: 22-09-2022		Børne- og undervisningsministeren: 30-09-2022 (449) 30-09-2022 (450)			